

MŪSU LIETUVA

NOSSA LITUANIA

Caixa postal 4421
01000 São Paulo, E. S. P.

Diretor respõnsavel
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO.

Redator: JONAS KIDYKAS

Adm.: JONAS BRUŽIKAS

919

Metinė prenumerata: 25,00 Kr.

Vienas numeris: 0,50 cts

NR 19 (1241.) XXIV. 1972 M. GEGUZIO-MAIO 11; R. JUATINDIBA 20; 03124 SÃO PAULO, ESP. TEL. 273-0338.

Amerikos prezidentas Niksonas įsakė minomis užblokuoti visus Šiaurės Vietnamo uostus, per kuriuos komunistai gauna ginklus iš Sov. Rusijos bei Kinijos. Jis paskelbė, kad minos taip yra užtaisytos, kad jos pradės veikti po 72 valandų, t. y. po trijų parų. Per tą laiką Rusijos ir kitų kraštai turi apleisti uostus. Jei to nepaistytų, tai turės patys savo rizika plaukti ir galės būt minų nuskandinti.

BOMBARDAVIMAI. Amerikos karo aviacija tūkšiais skridimų puolė Š. Vietnamo kelius, geležinkelius vedančius į Kiniją, tiltus, sumušė daug gurguolių, vežančių Vietnamo komunistams ginklus.

KO TIKISI?

Amerika tikisi, kad uždariusi minomis priešo uostus ir bombomis bei sunkiąja artilerija sunaikinusi kelius, tiltus, ginklų sandėlius ir maisto atsargas, privers vietnamiečius rimtai derėtis baigti karą.

KĄ DARO SOV. RUSIJA?

Iki šiol Sov. Rusijos tik laikraščiai pasmerkė tą Amerikos žygį, pavadindami praplėtimu karo. Bet spauda susilaikė nuo smarkių puolimų ir grasinimų. Maskva ir kiti miestai smarkiai ruošiasi priimti prezidentą Niksoną, kai šis gegužės gale lankysis Rusijoje. Buvo baiminamasi, kad padidinus bombardavimus ir užblokavus uostus, Rusija gali nebeįsileisti Niksoną atvykti ir pulti gelbėti Š. Vietnamo komunistus. Iki šiol ji to dar nepadarė.

ITALIJA

Praėjusią savaitę Italijoje įvykę rinkimai davė tokius rezultatus: Laimėjo: krikščionys demokratai į senata 135 vietas - 11.457.746 balsais. Komunistai ir socialistai 91 vietą su 8.308.283 balsais. Kitos partijos gavo po mažiau balsų.

Į parlamentą: krikšč. demokratai pravedė 267 atstovus, gavę 12.943.675 balsus, komunistai ir jų draugai socialistai 179 atstovus su 9.085.927 balsais, ir tt

Nors krikščionys demokratai gavo už visas partijas daugiau balsų, bet jų vienu nepakaks kraštui valdyti ir teks jungtis su kitoms artimesnėmis partijomis.

VOKIETIJA

Vakarų Vokietijoje eina aršūs ginčai valdančiosios

socialdemokratų partijos su krikščionimis demokratais. Socialistas min. pirmininkas Brandtas padarė tam tikras sutartis su Sov. Rusija ir Lenkija. Sutartimis, tarp kitko, jis pripažino dabartinės Lenkijos ir Rusijos sienas, t. y. visus Rytprūsius. To nenori pripažinti opozicijoje esą krikščionys demokratai ir kitos partijos. Sutartį turi dabar patvirtinti vokiečių parlamentas-Bundestag. Tuo tarpu atrodo, kad dauguma atstovų nusistatę netvirtinti tų sutarčių. Rusija grasi na imtis įvairių ekonominių ir kitokių spaudimų, jei sutartys nebūsiانčios patvirtintos.

BRAZILIJA

REIKIA PAKEISTI Brazilijos pasiuką, taip vadinamą "Modelo 19" į naują. Tai turi padaryt visi užsieniečiai, nors ir labai seniai, ar ką tik atvykę. Kai sužinosim, iki kurio laiko tai reikia atlikti, ir kokius dokumentus tam reikalui pridėti, pranešime M. Lietuvoje.

VISI VYKSTANTIEJI Į Š. AMERIKĄ ŠI SEKMADIENI GEGUŽES 14 DIENĄ, RUOŠIA KONGRESO DIENĄ MARGILU VASARVIETĖJE, PRIE SAN ROQUE.

SVARBUS PRANEŠIMAS

Visi keliausiantieji Š. Amerikon su jaunimo ekskursija turi įteikti visus dokumentus ir susimokėti visus kelionės pinigus IKI GEGUŽES 28 DIENOS. Jaunimas sumoka pinigus komitetui, visi kiti "SPARK" kelionių bendrovei.

Po geg. 28 dienos, kad nebūs susitvarkęs, tas negalės skristi.

Arūnas Steponaitis,
II PLJK Brazilijos-Kom. Pirm.

LIET. BENDR: TARYBOS POSĖDIS ZELINOJE gegužės 12, 20 valandą.

ŽADA PABRANGINTI GAZOLINĄ.

Vel pakilus dolerio kainai, žadama šiek tiek pabranginti automobilių vartojamą gazoliną ir aliejaus produktus. Naujoji kaina dar nepaskelbta.

PATVIRTINTAS NAUJAS ĮSTATYMAS, pagal kurį gubernatorius neberinks patys žmones, o jų išrinktieji atstovai. Panašiai bus renkami ir vice-gubernatoriai. Tuo vyriausybė nori sumažinti krastė politines rietenas iružtikrinti, sau gerus bendradarbius valstijose.

LIETUVIAI PASAULYJE

JAV-se mirė prof. dr. Konstantinas Račkauskas, 67 metų, studijavęs Paryžiuje, Berlyne ir Romoje. Dirbo teisingumo ministerijoje, dėstė universitetuose Lietuvoje ir JAV. Prieš mirtį paskyrė du tūkstančius dolerių Brazinskių bylai ir 2.000 dol. Lietuvių Enciklopedijai anglų

Lietuvių dailininkų ir kompozitorių monografija Čikagoje leidžiama anglų kalba. Numatyta išleisti geros kokybės Čiurlionio paveikslų reprodukcijas.

Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, Čikagoje, šiais metais Vasario 16 proga meno parodoje dalyvavo 25 lietuviai dailininkai su 69 grafikos, tapybos, skulptūros ir kt. meno darbais. Premijos skirtos A. Marčiulioniui, I. Mitkutei, D. Aleknienei ir J. Marks.

Amerikos lietuvių vargonininkų sąjunga minėjo savo veiklos 60 metų sukaktį.

Jaunosios dailininkės Rasos Arbaitės 42 tapybos bei grafikos darbų paroda įvyko vasario mėnesį Los Angeles parodų centre. Čikagoje buvo Algirdo Grigaičio 20 foto darbų paroda; to paties miesto "Menėje" dail. Viktoro Petravičiaus tapyba ir grafika; Bostone kun. Algimanto Kezio, SJ. foto menas.

Šauliai kultūrinę savaitę rengia liepos mėnesį Tėvų pranciškonų vasarvietėje, JAV.

JAV-se mirė 82 m. amžiaus Pranas Kačionis-Kačinskas, geodezijos inžinierius. Mokėsi Maskvos matavimo institute kartu su Zenonu Bačeliu, dirbo Lietuvoje žemės matavimo departamente.

Šiais metais numatoma išleisti garsaus vokiečių rašytojo R. M. Rilke's "Saknė apie korneto Kristupo Rilke's meilę ir mirtį. Vertė Henrikas Nagys, medžio raižiniais iliustravo Telesforas Valius.

Buenos Aires Coliseo teatre II vieta religinių giesmių konkurse laimėjo kazimierietės seseles J. O. Dopkinaitės "Somos tus manos Señor." Jos kūrinį išpildė "Aušros" Vartų parapijos jaunimo choras.

Kanados valstybinio muziejaus pareigūnas Kenneth Pocock paruošė knygą apie lietuvių meilės dainas, pavadinta (angliškai) Rūtų vainikas. Leidinyje 28 dainos su vertimais, gaidomis ir paaiškinimais, surinktos tarp Kanados lietuvių.

Lietuviškųjų studijų savaitė Vokietijoje įvyks 1972 liepos 17-24 netoli Stuttgarto. Moderatoriumi bus Uppsalos, Švedijoje, prof. K. J. Čėginskas.

Mažoje dainų šventėje rytiniame JAV pakraštyje, kurioje dalyvavo apylinkės lietuvių chorai, minėta muziko ir veikėjo Aleksandro Aleksio 85 metų sukaktis. Jis nuo 1924 metų vadovauja Waterburio šv. Juozapo parapijos chorui.

Išėjo Antano Giedrio-Giedraičio apysakos vaikams "Aisvydo pasakos". Gerai žinomas vaikų literatūros kurėjas redagavo mėgiamiausių vaikų laikraštį "Saulutę" ir parašė apie 20 knygų vaikams. Knyga nepaprastai įdomi ir gyva.

Dail. J. Bagdono kūrinų paroda New Yorke pasižymėjo keturiais dideliais paveikslais, vaizduojančiais Lietuvos partizanų epochą.

Solistės Ginos Čapkauskienės koncertą Worcesteryje, JAV, labai teigiamai įvertino vietinio laikraščio muzikos kritikas.

Štėpo Zobarsko leidykla "Maryland Books" išleido Vaižganto raštų atranką anglų kalba "Sin at Easter". Viršelis P. Jurkaus, įvadą parašė lietuvių draugas rašytojas prof. Charles Angoff.

Vakarų Berlyne pašto ženklų tarptautinėje parodoje JAV lietuvis J. Grigaliūnas gavo vieną iš 12 aukso medalių. Iš viso buvo 288 oro pašto ženklų rinkiniai. Jo Lietuvos ženklų rinkinys buvo 48 puslapių, įskaitant bandomųjų ženklų, klaidingai atspausių, retų vokų ir t.t.

Prof. F. Palubinskas iš Los Angeles išvyko profesoriauti į Austriją, o vėliau dėstys Suomijoje.

Los Angeles mieste išėjo Algirdo Gustaičio anglų kalba paruoštas leidinėlis "200,000,000 and Lithuania", kurioje trumpai peržvelgiama Lietuvos istorija, geografija, politinė padėtis. Minimi žymesnieji šių laikų lietuviai aktoriai, sportininkai.

Australijos lietuviai inžinieriai, architektai ir chemikai savo metiniame susirinkime nutarė įsijungti į pasaulinę lietuvių architektų ir inžinierių sąjungą.

Inž. Andrius Gasiūnas, gyvenęs Australijoje, Londone pastatė atominėms jėgainėms pritaikytą naujo tipo augšto legimo siurbli, kurio dar lig šiol Anglijoje negaminta.

Mao: -- Aš noriu visų komisijų raktus!

Petras Pakalnis

Pakistano problemos

Viena keisčiausių pasaulio valstybių buvo Pakistanas, gavęs nepriklausomybę 1947 metais. Jis buvo sudarytas iš dviejų kraštų ir dviejų tautų, kalbančių skirtingas kalbas, turinčių skirtingus papročius, raštą ir gyvenimo būdą. Vakarų Pakistano piliečiai yra arijai, gana šviesios spalvos, aukšti ir grakštūs. Rytų Pakistano žmonės yra artimi Tibeto mongolams, tamsūs ir žemo ūgio. Rytų ir Vakarų Pakistano žmonės jungė ne bendra kultūra, istorija ar ekonominiai interesai, bet vienas islamo tikėjimas.

Toji dirbtinai sudaryta valstybė turėjo prezidentą, centralinę valdžią ir seimą. Tačiau laikui bėgant, tarp Rytų ir Vakarų Pakistano kraštų pasirodė tiek daug skirtingų, net priešingų, politinių ir ekonominių interesų, kad grėsė skilimo pavojus. Norėdamas išlaikyti Pakistaną vieningą, diktatorius Jahja Khan pasiskelbė parlamento rinkimus. Juos laimėjo bengalai, Rytų Pakistano gyventojai. Ju vadas Mujib turėjo tapti ministru pirmininku. Bet gen. Jaha Khan delsė sušaukti parlamentą, ir bengalai pradėjo streikuoti, bruzdėti ir demonstruoti. Matydami, kaip Vakarų Pakistano žmonės įvairiais būdais išnaudoja Rytų Pakistano gyventojus, Mujib pareikalavo plačią savo kraštui autonomiją. Jaha Khan mėgino jį perkalbėti, bet Mujib nenusileido. Tada diktatorius Khan jį areštavo ir perdavė karo teismui. Bet tuo tarpu bengalai pradėjo organizuoti partizanų būrius ir priešinosi diktatoriaus užmačiomis. 1971 m. kovo mėnesį Jaha Khan įsakė kariuomenei užgniaužti bengalų sukilimą.

Bego milijonai

Vakarų Pakistano kareiviai elgėsi labai žiauriai, ir bengalai pradėjo bėgti į Indiją. Per keletą mėnesių Indija priglaudė apie 10 milijonų Rytų Pakistano pabėgėlių. Tokia masė žmonių sudarė neturtingai Indijai nepakeliamą ekonominę naštą.

Isikiso Indija

Nematydama kitos išeities, Indijos vyriausybė pradėjo telkti kariuomenę prie Pakistano sienos ir ruošėsi karui. Snaudžiant Jungtinėms

Tautoms ir kitų kraštų vyriausybėms, Indijos valdžia nutarė veikti ir ginklu išspręsti Pakistano problemą. Maži pasienio susirėmimai tarp Indijos ir Pakistano kareivių virto atviru karu, kuris užsitęsė tik 13 dienų. Nugalėjusi Pakistano kariuomenę, Indijos vyriausybė pripažino Rytų Pakistano nepriklausomybę. Jis pasivadino Bangladeš vardu. Indijos pavyzdžiu paseke ir kitų kraštų vyriausybės. Pakistano prezidentas Jaha Khan perleido savo pareigas buvusiam užsienio reikalų ministriui Bhutto, kuris be jokių sąlygų paleido iš kalėjimo Mujibą, bengalų vadą.

Kaip Europa po karo

Grižęs į Bangladeš sostinę, Mujib atsisakė prezidento garbės ir priėmė ministerio pirmininko ir kitų ministerių pareigas. Jis rado savo krašta tokią, kokia buvo Europa po antrojo pasaulinio karo. 400 imonių, kurios priklausė Vakarų Pakistano turtuoliams, buvo dalinai sugriautos, neturėjo žaliavų ir specialistų. 9 milijonai pabėgėlių, grįžusių iš Indijos, prarado beveik viską. 5.000 susprogdintų tiltų apsunkino susisiekimą. Mujib tvirtina, kad karo metu žuvo apie 3 milijonus gyventojų. Tiesa, kai kurie kraštai Bangladeš valstybei siuntė pagalbą, bet Raudonojo Kryžiaus pirmininko nuomone ji buvo nenaudinga. Ką, pavyzdžiui, darys bengalai su iš Vokietijos gautais megztiniais drėgname ir tropiškai karštame krašte? Ekspertų nuomone, Bengladeš valstybės atstatymui reikėtų apie vieną bilijoną dolerių, bet tokios paskolos niekur nerasi. Taip ir vargs dar kelius metus bengalai, kurie, atgavę nepriklausomybę, neturi jokių atsargų.

Blogai ir Vak. Pakistane

Nelabai geriau atrodo ir Vakarų Pakistanas, kuris turi daug skolų ir tikisi rusų pagalbos. Indija dar laiko 93.000 kareivių belaisvėje ir visus jų ginklus pasiėmė sau. Kareiviai bus paleisti, kai Pakistanas pripažins Bengladeš nepriklausomybę. Streikai ir separatistų bruzdėjimai apsunkina Pakistano valdymą, o prižadėtoji žemės reforma apeinama kiek tik galima. Prezidentas Bhutto remiasi kariuomene ir prižadėjo sušaukti seimą tik po pusės metų. Jis atvirai prisipažino užsienio žurnalistams, kad Pakistane viešpataują chaosas. Tačiau reikia pripažinti, kad Pakistaną ištikusi nelaimė daugeliui atvėrė akis socialiniam teisingumui, kuris yra kiekvienos valsty-

bės pamatas. Visų pirma, bengalai, tapę nepriklausomais, nebebus išnaudojami Pakistano piliečių. Antra, pats Pakistanas, nugalėtas ir pažemintas, neapsieis be stambių politinių ir ekonominių reformų, kad krašto valdžia ir žemės turtai būtų teisingiau ir lygiau padalinti. Pakistano piliečiai yra gana apsiginklavę ir gali kiekvieną dieną sukilti prieš centralinę valdžią, jei ji nepaisys teisėtų jų pageidavimų. Trumpai, Pakistanas yra verdantis katilas, kuris kiekvienu momentu gali sprogti. Prezidento Bhutto padėtis tikrai yra nepavydėtina.

POKALBIS SU SOLISTE DALIA KUČENIENE

Pirmiausiai štai keletas ne muzikos žinovų, o eilinių koncerto klausytojų pasisakymai.

"Tokį gražų balsą ir taip sklandžiai dainuojant girdėjau pirmą kartą".

"Man nelabai teptinka solistų dainavimas. Bet ši kartą klausiausi kvapą sulaikiusi".

"P. Kučėnienės dainavimo, rodos, klausytumeis ir klausytumeis ir niekad nenusibostų".

"Apsiverčiau besiklausydama liūdnujų jos dainų. Rodos pati širdis jos verkė".

Ar bereikia gražesnių atsiliepiimų ir pagyrimų mielajai solistei? Ir tai iš eilinių klausytojų. Per paskutinius 8 metus niekas tokių pagyrimų negavo. Muzikos gi žinovo vertinimą skaitėme paskutiniam M. L. numerįje.. Tas irgi buvo labai palankus.

LITERATŪROS RATELYJE

Solistė Dalia gyvai domisi visais kultūrinio gyvenimo įvykiais. Todėl ji dalyvavo S. Paulo lietuvių literatūros ratelio pobūvyje, bal. 29 vakare. Čia ją dalyviai apipylė klausimais. Vieną kitą jų perduodame savo skaitytojams.

Kada ir kur pradėjote dainuoti scenoje?

Scenoje pirmą kartą pasirodžiau vaidinimuose Šveicarijoje, kurioje gyvenau po karo ir Argentinoje, iš kurios į JAV nuvykau 1955 metais. Dainavimo mokyti pradėjau Buenos Aires, vėliau mokiausi Čikagoje.

Ar buvo kokia ypatinga priežastis, kuri traukė Jus į šį pašaukimą?

Nukelta i 9 psl.

LAISVAS ŽMOGUS EINA, KUR TIK NORI

Prasimanytais "nusikaltimais" apkaltinto kunigo pamokslas iš Lietuvos

Iš okupuotos Lietuvos mus pasiekė vieno kunigo ne per seniausią pasakytą pamokslą tekstas, kuris čia spausdinamas, išleidžiant tik datas ir vietovių vardus.

*Lakštingalėli, mielas paukštelė,
Kodėl nečiulbi anksti rytelį?
Kaip aš čiulbėsiu anksti rytelį?
Piemens išdraskė mano lizdelį —
Ir išnaikino mažus vaikelius.*

Kelis kartus teko pagirst, kad bus blogai — klius — bus liūdnas galas. Už ką tos pranašystės buvo skleidžiamos?

Vaikai eina į bažnyčią! Net prie altoriaus!

Galvojau, koks čia gali būti prasikaltimas? Ir kuomi aš galiu būti kaltinamas? Juk laisvė! Vieni eina į kiną, kiti laksto gatvė, tretį vasarą eina į daržus, kad pasiraštų daržovių, medaus pasikoptų ir taip toliau. Visur eina, jie nuo manęs nepriklauso.

Laisvas žmogus eina, kur tik nori.

Bažnyčia — tai nėra užieigos namas ar restoranas, kuriame prieškambaris skiriamas juodukams, o puošni salė baltukams. Klūpi — sėdi — stovi, kur kam patogiau. Jei kas įdomaujasi kunigo maldą ir jo veiksmais, prašomi kuo arčiau prie altoriaus. Juo labiau, kad klebonas negali skaityti, kad visi girdėtų — nėra mikrofonų! Tiesa yra, bet neleidžiama naudotis. Nėra maldaknygių, kad galėtų visi kartu skaityti su kunigu ir sekti pamaldų eigą.

Ir koks čia prasikaltimas? Juk pavojaus nėra, kad kunigas užkrės. Ačiū Dievui, tuberkulioze neserga. Bet nei dėl to norima (vaikus) nutolinti nuo kunigo, bet kad kunigo nepažintų, kad melas ir šmeižtas vaikų širdyse prigytų, kad jaustų neapykantą kunigams ir Bažnyčiai...

Bet reiks trumpiau.

Nutarta atsiskaityti — ir tai žiauriaisiu

būdu. Nesiskaitant su jokia žmogiška morale.

Kaip aiškino vaikučių motinos, iš vaikučių išreikalauti pareiškimai.

Pareiškimai išreikalauti — padiktuoti, nėra pareiškimai.

Jų vertė, kaip sakoma, atsiprašant... jie neturi jokios juridinės vertės, o apkaltinti kunigą pilnumoj "užtenka"!

Keista ir nesuprantama, kodėl nuo tėvų ir motinos pareiškimai buvo slepiami? Kiek teko girdėti, net apgaulė buvo parodyta. Buvo pasakyta, kad pareiškimai N. mieste, o kai motinos nuvažiavo į N., pasirodė, kad ten jų nebuvo! Trumpai ir aiškiai pasakant, sumeluota! Tikintis nemeluoja, nes jį saisto Dievo prisakymas: "Nemeluok". Na, o netikinčio nesaisto.

Kaip ten bebuvu, viskas pasiekė pačias viršūnes.

... metų ... mėn. ... d., raštu Nr. ..., buvau pašauktas pas Religijų Reikalų Įgaliotinį Lietuvos TSR-je.

Nuvykęs pasijutau ne kažkaip, nes buvau keistai paklaustas: "Na, jautiesi, kaip katė pieną sulakusi?!"

Atsakiau, kad jaučiuos normaliai, nes niekam nieko pikto nepadariau.

"Tur būt, girdėjai?"

Atsakiau: "Taip. Girdėjau! Eina gandas!"

"Organizatorius! Suorganizavai!"

Atsakiau, kad aš nieko — joks organizatorius: "Aš nieko neorganizavau".

"Štai pareiškimai!"

Atsakiau, kad pareiškimai nėra teisėti, nes jėga, prievarta išreikalauti! Net padiktuoti!

"Ar nežinai įstatymų?!"

"Tokių įstatymų, kurie vaikams draudžia prieiti prie altoriaus, aš negirdėjau. Žodinis įstatymas — nėra įstatymas! Štai

Įgaliotinis atsakė, kad Teismas nekompetentingas taip aiškinti!

"Na, jei Tarybinis ir tai Aukščiausias Lietuvos Teismas nekompetentingas aiškinti faktus, tai nėra ko ir kalbėti".

"Nepilnamečiai!"

Atsakiau, kad kiekvienas pakrikštytas yra lygiateisis Bažnyčios narys. Jei Tamsta pripažįstate nepilnamečių vaikų pareiškimus, tai tuo pačiu turite pripažinti, kad jie yra sąmoningi.

"Kaip bus su vaikais?"

Atsakiau, kad nežinau.

Tai pagirdęs, smarkiai supyko: "Užteks sofizmų! Kaip bus su vaikais?"

Atsakiau: "Jei tėvai ir vaikai norės — ateis, aš jų varyt negalėsiu!"

Bet užteks smulkmenų.

Noriu atkreipti dėmesį į girdimus gaudus, grasinimus. Aš pareiškiu, kad jokie grasinimai man nebaisūs. Aš tik noriu atlikti savo pareigas. Kaip tinka kunigui. Jei atsiranda prietaringų, kurie tiki — ir seniau tikėjo raganoms ir jas kankino, degino — tesprendžia, kaip atsiskaityti su manim. Aišku, kaip nori, taip gali padaryti. Jų rankose visi kozeriai — visos teisės, o jei trūksta, tuč tuojau gali žodžiu padiktuoti — paskelbti. Faktas (kuris tai įrodo) — likusios nuo pastatytos bažnyčios medžiagos.

Jei jie tiki, kad aš esu stabdžiu, formuojant naują žmogų, tepareikalaus iš manęs paskutinio prakaito, net gyvybės; bet aišku, kad nei aš, nei Bažnyčia nesame stabdžiai.

Kam tiek sielojasi — niršta? Kokia priežastis? — Nepasisekimas! Aišku, kad yra tokių, ant kurių nekrenta nei mano kaip kunigo, nei Bažnyčios šešėlis, o įvyko tai, ko nenorėtasi ir girdėti. Patys gerai girdite: plėšimai praeivių, išprievartavimas, šaudy-

mas į traukinėlių, bičių plėšimas, pasikorimas devintokės... Bet užteks. Aišku, kad kunigas — Bažnyčia bėra stabdžiu.

Kokiomis priemonėmis kovojama su mumis? — Jėga, visiems žinoma. Jų rankose visos priemonės, mes net ir žodžio neturime galimybės laisvai pasakyti, nes tai bus agitacija. O žiūrėkite, pas mus patys veržiasi, nors ir žino, kad bus viešai paniekinti. Taigi, aišku, Dievo malonė veikia. O jei kas

faktas! ... m. ... mėn. ... d. Tamsta išaiškinote, kad likusios medžiagos nuo bažnyčios statybos priklausė Valstybei, o pasirodė visai kitaip! Štai! Prašau Lietuvos TSR Aukščiausiojo Teismo nutarimą! ...

m. ... mėn. ... d., Civ. Byl. Nr. ... nutarimas. Aiškiai sakoma: "Kadangi Bažnyčios Komitetas pirkė bažnyčiai statybines medžiagas, taigi likusios medžiagos priklausė Bažnyčios Komitetui ir Komitetas galėjo jas parduoti!"

sako, kad N. klebonas paveikia, tai tikrai stebėtis reikia. Ir yra kuo! Jų kelios dešimtys, jų rankose viskas, o klebonas vienas — be jokių priemonių paveikia. Taigi, teatveria akis! Tepagalvoja, kad čia veikia ne klebonas, o per jį Dievo malo-

Jaunųjų AIDA

Pasaulio lietuvis - Vokietija

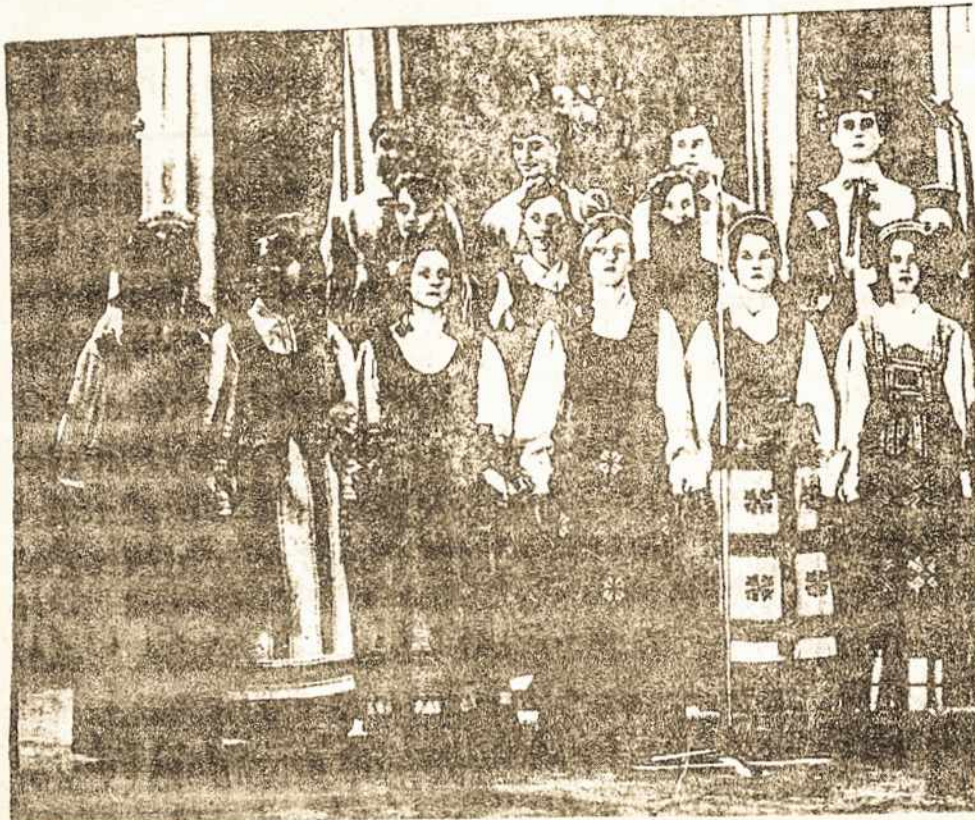
Na Alemanha ocidental moram cêrca de 6.000 lituanos, e mais 120.000 pessoas vindas da Lituânia, das regiões onde moravam muitas familias da origem alemã há muitos séculos.

O centro lituano é a escola "Vasario 16 gimnazija" (Ginásio Colegial), uma escola com alunos de 5 ou mais países do mundo livre. Aqui, além de matérias normais, estudam também a história, geografia, língua, danças, canções e tudo da Lituânia. Há escoteiros, bandeirantes lituanos, os "ateitinkai", um conjunto de danças que atravessou o país inteiro. Aqui realizam-se congressos, semanas de estudos, acampamentos. Os edificios são construidos com donativos de lituanos de vários países e com a ajuda do governo da Alemanha Federal.

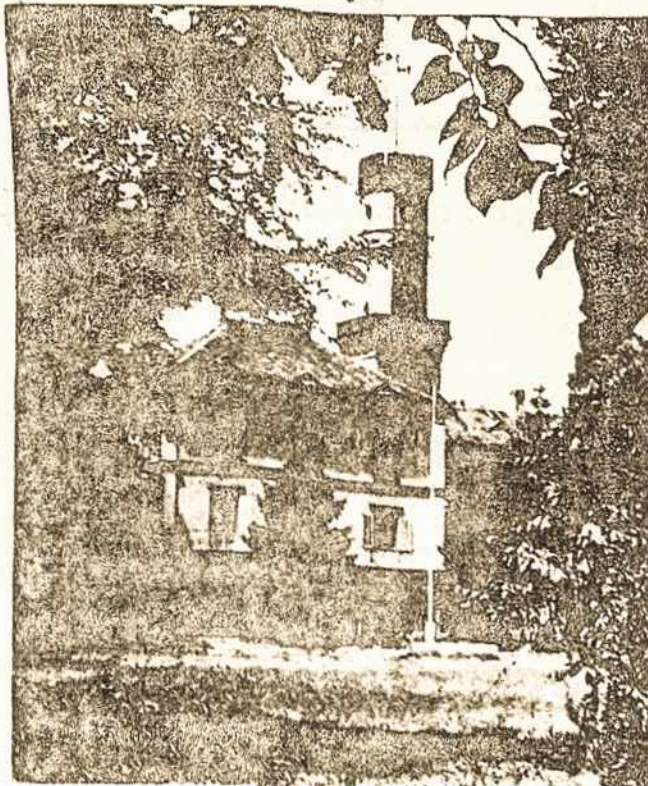
Perto de Augsburg, uma cidade do Renascimento, mora o Bispo dos Lituanos da Europa Ocidental, Antanas Deksnys. Ele cuida da vida espiritual, pastoral e religiosa entre os lituanos de quase 10 países, mantem um centro de estudos liturgicos, visita os fiéis. Não é muito comum um grupo de uma nação do rito latino ter um bispo próprio, mas, com qualquer comunicação com a Lituânia no sentido religioso cortada e proibida, o Papa designou um bispo lituano para manter as tradições religiosas lituanas, ajudar a renovação desta familia católica. (Os lituanos da America do Norte também tem o seu bispo).

Há vários núcleos de lituanos na Alemanha, do Norte ao Sul, com grupos de juventude onde há um numero maior de familias. Muitos lituanos estudam na Alemanha, ou pertencem ao exército dos EUA, ou passam as férias lá - e ao mesmo tempo participam das atividades dos outros estabelecidos no país.

Depois da segunda guerra, houve cêrca de 100.000 lituanos refugiados nos campos para "pessoas deslocadas," antes de que eles saíssem para o

choras

šokių grupė

PASISAKOME

Vilnelės talkininkės klausinėjo mokinius: "Jeigu pas tave atvažiuotų tavo amžiaus svečias iš Lietuvos, ko tu norėtum jį paklausti?" Štai keletas pasisakymų:

- Ar tu nori su manim žaisti? — A. Gintautaitė, darželis.
- Ar moki lietuviškai? — N. Jankauskaitė, darželis.
- Ar Lietuvoj yra dvynukų? — Romas ir Vytis Keziai, darželis.
- Kokie ten aerodromai? — G. Ambrozaitis, 1 sk.
- Ar Lietuvos vaikučiai turi tą patį Kalėdų senį, kaip mes? — R. Jasaitytė, 1 sk.
- Ką jūs darot mokykloje? — V. Karmazinas, 2 sk.

— Ar ten žaidžia futbolą ir beisbolą? — T. Birutis, 2 sk.

— Ar yra rusų šnipų? — G. Ruzgas, 3 sk.

DARBININKAS - NEW YORKE, JAV. ŽR. 6 psl.

Novo Mundo ou para a Austrália. Ainda encontramos cruzeiros lituanos, placas comemorativas nas capelas ou igrejas onde se rezava a Missa das comunidades. Quem morava lá na infância, ainda reconhece os edificios, as escolas onde os refugiados mantinham aulas sob condições difíceis - mas sempre à procura de educação e treinamento melhor.

A reunião mais importante anual é a "Europos lietuvių studijų savaitė" (Semana de estudos), com professores e estudantes de uma dúzia de países, que discutem os problemas atuais.

Em 1971 dois aviões de juventude do Canadá e dos EUA (todos escoteiros lituanos) participaram num acampamento especial perto da Vasario 16 gimnazija.

GEGUŽĖS GIMTADIENIAI * ANIVERSARIOS

- 10 - Lucia Bareišis
- 12 - Vania Spuras Peixoto
- 15 - Augustas Zalubas
- 22 - Carlos Alberto Buivydas
- 25 - Hernani Edgar Abbruzzini
- 29 - Marisa Sakalauskas
- 31 - Angela Pumputis

— Ar tau būtų geriau gyventi Amerikoje ir eiti į lietuvišką mokyklą ar gyventi Lietuvoj ir eiti į rusišką mokyklą? — P. Gudelis, 4 sk.

— Ar ten melžia karves? — L. Ridikaitė.

— Kur jūs važiuojat per vasaros atostogas? — V. Lora, 4 sk.

— Ar tu žinai, kur Simas yra? — A. Alinskaitė, 5 sk.

— Ar ten yra hipių? — R. Bobelytė, 7 sk.

— Kokios yra populiarios plokštelės? — R. Vilgalytė, 8 sk.

— Ką jūs galvojat apie amerikonus? — A. Rajeckas, 8 sk.

— Ar Lietuva panaši į New Yorką? — A. Česnauskaitė, pagelbinė k.

— Kaip tu čia atsiradai? — P. Pocius, pagelbinė k.

— Ar lietuviai moka angliškai? — I. Mėlinytė, pagelbinė k.

— Ar ten nuverčia tiltus, kai ledas sušąla? — S. Janušas, 3 sk.

— Kodėl tu čia atvažiavai? — T. Ivaška, 4 sk.

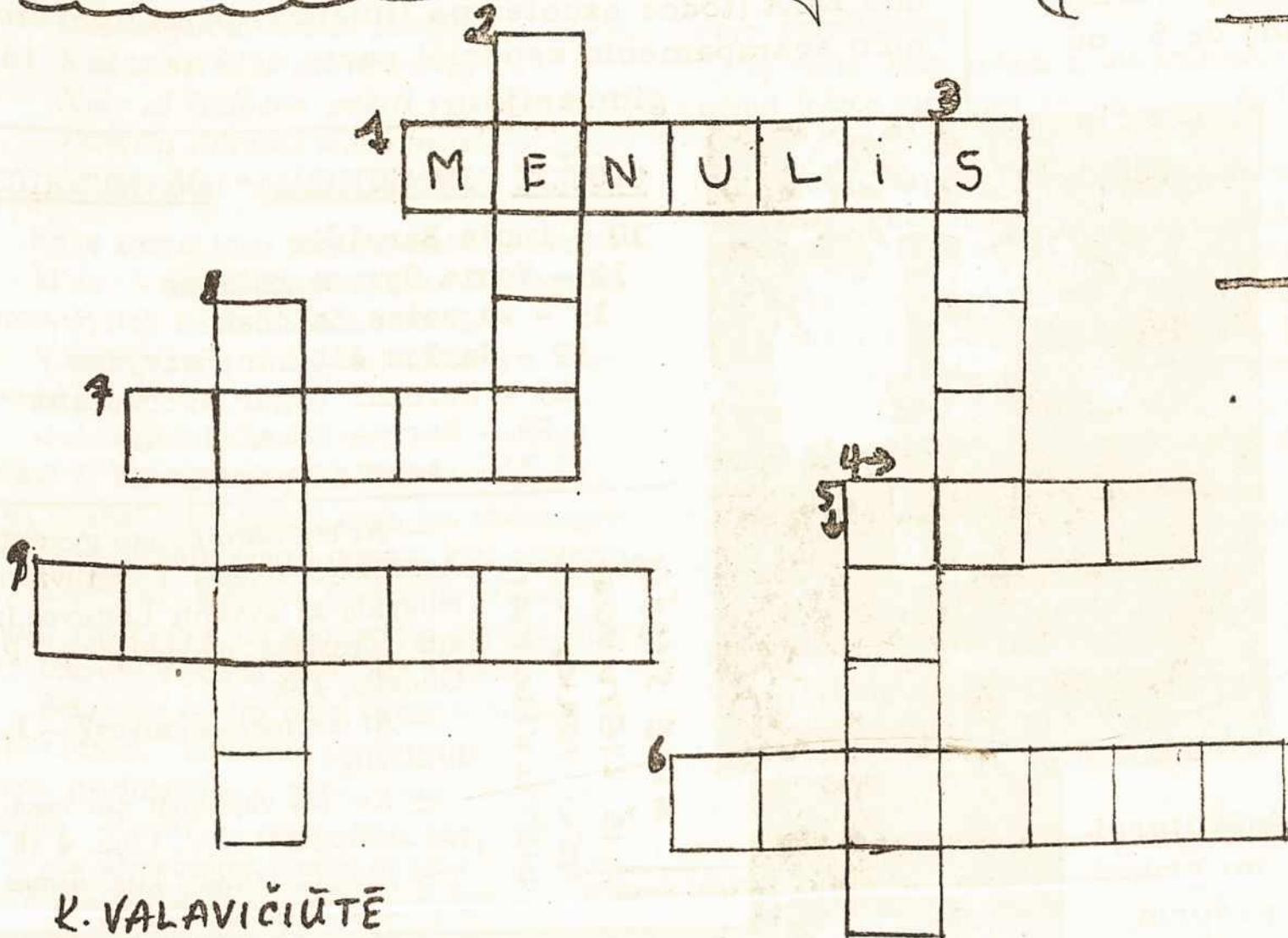
MŪSU LIETUVA 11 vaikiams

NR. 31

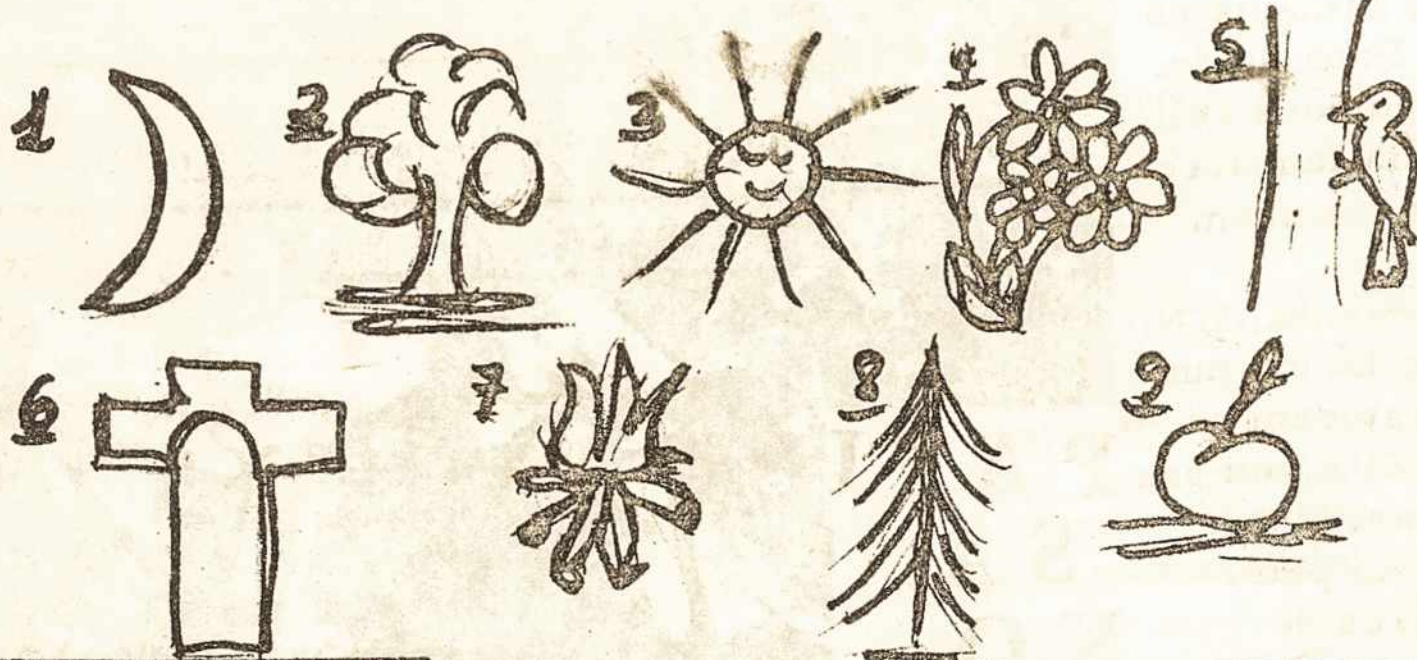

K. VALAVIČIŪTĖ

KRYŽIAŽODIS

K. VALAVIČIŪTĖ

SEPTYNI SKIRTUMAI

— Kaip toli yra mokyklės nuo namų? — A. Katinaitė.
 — Ar Lietuvoj yra užteršto oro? — J. Vilgalys, 6 sk.
 — Kaip atrodo lietuviškos mašinos? — G. Bivainis, 6 sk.

PRADZIA 5 PSL

— Ar Lietuvos sportininkai gali dalyvauti olimpinuose žaidimuose? — S. Birutis, 6 sk.
 — Kokia vieta yra įdomiausia Vilniuj? — R. Ivaškaitė, 6 sk.

— Ar berniukai nešioja ilgus plaukus? — T. Šulaitis, 7 sk.
 — Ar rusai yra tikrai tokie blogi, kaip mes manome? — D. Vebeliūnaitė, 7 sk.

DRUTĖ IR KĖSTUTIS

D. BASTYS

Globoja S.P.
literatūros
ratelis

LITERATŪRA - DAILE - MOKSLAS

ŽMOGUS, KURIS SKAIČIAVO NAUJI V. AUGULIO MOKSLINIAI DARBAI

A. RADZIUS

Malba Tahar Vertė
Rymantė Steponaitytė

Po antrosios maldos (taip arabai skaičiuoja laiką), palikę Auksinės Antelės užėigą, greitais žingsniais skubėjom į vizyro Ibrahim Maluf, valdžios ministro, rūmus.

Įėjęs į tuos turtingus kilmingojo musulmono namus, tikrai apstulbau.

Peržengę sunkius geležinius vartus, ilgai ėjom siauru koridorium vedami milžiniško nubiečio (ant kurio kairės rankos kabėjo auksinės apyrankės) iki priėjom puikų vidinį rūmų sodą.

Tas sodas, apsuptas aukšto skonio statyba, skendėjo maloniam pavėsy, kurį sudarė dvi lygiagretės eilės apelsinų vaismedžių. Į tą sodą vedė daugelis durų, kurių keletas turėjo priklausyti haremui. Dvi netikinčiųjų vergės, kurios nieko nenujausdamos ramiai sau skynė gėles, vos tik mus pamačiusios, nudūmė tarp gėlių ir dingo už kolonų.

Iš sodo, kuris man pasirodė linksmas ir gracinas, siauros durelės prakirstos gana aukštam mūre, vedė į pirmą gražių rūmų kiemą. Sakau pirmą, nes šiuose namuose dar buvo ir kitas kiemas kairiam rūmų sparne.

Vidury pirmojo kiemo, viso iškloto puikiom mozaikom, tryško trijų švirkštų fontanas. Trys vandens lankai išbraižyti ore mirgėjo saulės šviejoj.

Perėjom kiemą vis to pačio auksiniais pančiais vergo vedami ir patekom į rūmų vidų. Ėjom per brangiai išpuostas sales, kurių sienos buvo nuklotos sidabriniais siūlais dabintais kilimais, kol pagaliau atsidūrėm toje, kur sėdėjo žymusis mūsų valdžios ministras.

Radom jį patogiai įsitaisiusį ant didelių pagalvių, ramiai sau šnekučiuojantis su draugais.

Vienas iš jų (tuoj atpažinau) tai buvo šeikas Salēm Nasair, mūsų kelionės nuotykių draugas dykumose; kitas buvo žemas, apvalaus veido, malonių bruožų, su truputi pražilusiu barzda. Skoningai apsirengęs, ant krūtinės jam kabėjo keturkampis medalis, kurio viena pusė buvo geltona, kaip auksas, o kita, tamsi kaip bronzas.

Vizyras Maluf mus priėmė labai maloniai. Ir kreipdamasis į žmogų su medaliu, šypsodamasis tarė:

- Štai, mano mielas Iezid, mūsų gabusis skaičiuotojas. O šis jaunuolis, kuris jį globoja, tai bagdietis, kuris jį netikėtai surado, eidamas Allah keliais.

Pagarbiai pasveikinom kilmingąjį šeiką. Sužinojom vėliau, kad tai buvo garsusis poetas Iezid Abdul-Hamid - neperskiriamas Kalifos draugas ir patikėtinis. Ta nematyta medali, kaip tik jis buvo gavęs iš Kalifos Al-Motacēm už tai, kad sukūrė trisdešimt tūkstančių dviejų šimtų žodžių poemą, nepavartojęs nė viena kartą Kaf, lam ir ayn raidžių (trys arabų kalboj daugiausia vartojamos raidės).

Prieš porą metų rašėme ("Draugo" kultūrinis priedas, 1970. II. 28.) apie biologo *Vaclovo Augulio* 1969 metais ištobulintą metodą smegenų celėms dažyti. Jo darbas, paskelbtas "Stain Technology" žurnale, tada sukėlė viso pasaulio mokslininkų susidomėjimą. Praėjusiais metais, tobulindamas toliau savo metodus, V. Augulis tame pačiame žurnale paskelbė dar du straipsnius. Progai pasitaikius teko su biologu plačiau išsikalbėti apie jo darbą, naujai ištobulintus smegenų dažymo metodus, jų praeitį ir vartojamus chemikalus.

Pirmasis darbas pavadintas "Galocijanino panaudojimas galvos ir stuburo smegenų dažymui" ("Use of Gallocyanin as a Myelin Stain for Brain and Spinal Cord"). Ankstyvesniame 1969-tų metų darbe V. Augulis naudojė natūralius dažus, pagamintus iš įvairių Indijos bei Pietų Amerikos medžių bei jų žievių ekstraktų. Savo naujame darbe jis jau aptaria sintetinių biologinių dažų, vadinamų galocijaninas (Gallocyanin) panaudojimą. Šie dažai jau buvę naudojami celių branduolių dažymui 1921 metais Vokietijoje, vėliau ir Amerikoje. Nauja čia tai, kad V. Augulis pirmą kartą šiuos dažus panaudojęs smegenų baltajai medžiagai myelinui dažyti. Tai esąs didelis paties proceso suprasdinimas bei patobulinimas, įgalinąs histologus masiškai ir automatizuotai dažyti smegenų preparatus ir net kai kuriais atvejais ligoninėse naudoti diagnostikos reikalams.

Antrasis darbas pavadintas "Galvos ir stuburo smegenų supravitalinis dažymas ir fiksavimas per kraujagysles" ("Supravital Staining and Fixation of Brain and Spinal Cord by Intravascular Perfusion"). Patsai žodis "supravitalinis" kilęs iš lotynų kalbos. "Supravitalinis dažymas" reiškias audinių ar celių dažymą, dar joms gyvoms esant. Atliekama taip: gyvulus anestizuojamas ir atidaroma krūtinės lasta. Dar jam gyvam esant, išplaunamas vi-

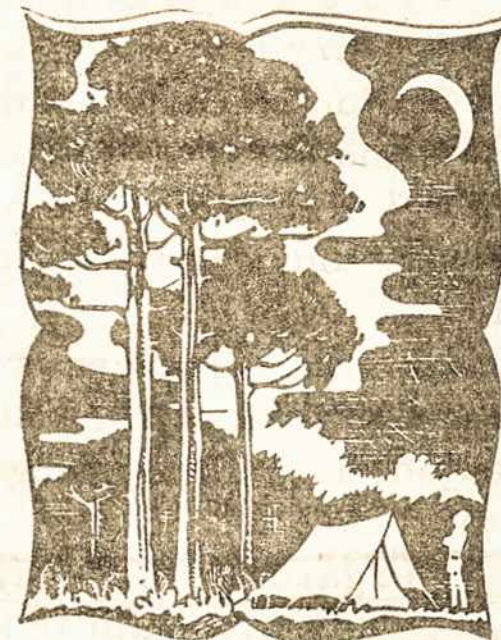
sas kraujas ir per aortą su fiksatyvu išvirkščiami dažai, kurie kraujagyslėmis pasiekia smegenis, juos nudažo ir užfiksuoja. Tada smegenys išimami, specialiais instrumentais piaustomi plonytėm riekutėm ir paruošiami mikroskopinei analizei bei fotografavimui.

Supravitalinis audinių dažymas jau buvęs bandomas praėjusio šimtmečio pabaigoj Vokietijoje. Bet tada buvo naudojami tik vienos rūšies biologiniai dažai. Vėliau metodas buvęs kitų patobu-

lintas ir 1969 metais jau galima buvo naudoti dar dviejų rūšių biologiniai dažai. V. Augulis šoko didelį šuolį į priekį ir savo paskutiniame darbe aprašė net 22 biologinius dažus, kurie atitinkamai paruoštuose skiediniuose ir techniškai pritaikyti gali būti panaudoti. Be to ir pats dažymo procesas buvęs gerokai suprasdintas. Anksčiau vieno gyvulio smegenų nudažymas supravitaliniu būdu buvo atliekamas maždaug per keturias valandas, o Augulio metodu dirbant, tetrunkas tik apie vieną valandą.

Pastarieji V. Augulio darbai irgi susilaukė didelio viso pasaulio mokslininkų bei mokslinių institucijų dėmesio. Autoriui tekę išsiuntinėti net po 350 straipsnių atspausdų į visus penkis kontinentus.

Atrodo, kad mūsų tautietis yra tapęs tarptautinio masto biologu, smegenų audinių dažymo specialistu. Tokiu tapo savo gabumų ir didelio darbštumo dėka. Mokslas šiais laikais žengia pirmyn dideliais šuoliais. Kas prieš penkerius metus buvo naujiena, dabar jau senes dalykas. Biologas V. Augulis karo ir pokario metais, net ir nedarbdamas savo specialybeje, stengėsi neatsilikti ir savo srities progresą atidžiai sekė. Dėl to ir pasiekė stambių laimėjimų.

Pripažįstama, kad spauda yra lietuviškosios išėivijos pulsas, tačiau retas kas tesirūpina to pulso tvaksėjimą palaikyti.

DRAUGAS, 11. XI. 70.

JUOZAS KRALIKAUSKAS

MINDAUGO NUŽUDYMAS

(Tęsinys)

Riki Treiniotą lydi keli iš diduomenės: kilmingi, turtingi, vyresni. Šie smarkūs raiteliai irgi su žalvariu ir geležim. Tarp palydovų - ir Girdelis, Treiniotos mėgiamas patikėtinis. Tik šandie jis jau nesišypso, nors įprasta jį matyti vis besišypsant.

Visų akys - į Treiniotą. Veiduose prašvitimas iš smalsumo, prievangos ir dėkingumo. Daug kas čia Žemaitijos viešpatį mato pirmąkart, nors po Skuodo ir Durbės kautynių apie jį girdėję tiek ir tiek.

Greit susišnabžda galvos, skarelėm ryšėjančios. Mergos smalsios ir nušvitusiom akim. Spalvoti, dryžuoti, languoti jų sijonai.

Rauplėtas ligažynys nusivožia ir iškelia apskritinę milų kepurę:

- Dėkui, išgelbėtojau! Dėkui, galingasis gynėjau! Be tavęs būtumėm našlaičiai!

- Gyvuok! Gyvuok! - sušunka minia, keldami apskritines kepures: mugines, veltines, milines, šiaudines.

Rikis prie ažuolo sulaiko savo pelėplaukį žirgą. Lyg vos pusiau teprasimerkęs. Ramus ir tvirtas, kaip šalia jo ažuolas. "Dievų kareiva", „Ugnies rykštė", "Viešpatis narsūnas" - taip jį vadina Žemaičių krivė Tautigina.

Prieš raitą rikį buožininkai išstumia mėsingą žemaitį, kuris buvo kryžiuočiams keliavedžiu.

Pastatytas tarp rikio ir paniurusios minios, šis baimingai žiūri į galingąjį teisėją, it vilkas iš duobės. Apžėlęs juodais garbanuotais plaukais. Išsiskiria jis jau net ir ta svetimšalio vilkėsena: žemaitis, o ir iš drabužių jau ne žemaitis.

Kareivos, žyniai, laukininkai ir kaimynai - visi apmaudingai sužiūrę į savo išdaviką.

- Ha, Vaištaras! - garsiai nustemba vienas iš minios.

Kai kurie sujuda šnabždėti ir murmėti. Jie atpažįsta ir atsimena. Tai juk tikrai tas pats: ėsnus dykūnas Vaištaras, buvęs čionykštis.

- Išdavike, tu! - vėl surinka vienas.

- Šunims sudraskyti!

- Prigirdyti!

Rikis pakelia ranka.

- Nutilkit! Ša! - liaudyje sudraudžiamieji balsai.

Minia nuščiuva.

- Po sausa šaka nukrypėli, - ištaria Treiniota, kurio tvirtžandai tarytum rodytų sprendimo neatšaukiamumą.

Du domininkonai pamokslininkai - sandalais apsiavę elgetaujį vienuoliai, šio kryžininkų žygio dalyviai - čia dabar laikomi atokiai vienas nuo antro. Surišti ir susigūžę. Jiedu gi šitoje šalyje ne žodžiais veikė, o taip pat ugnimi ir kardų. Įtemptai žiūri.

Enrikas - jaunesnysis domininkonas: dručkis, apskritu veidu raudonskruostis. Net prasiviepeš dėl įsitempimo. Iš jo atimtas odinis vyno maišiukas, kurį jis turėjo šitame kryžininkų žygyje.

Gergardas - senesnysis domininkonas: pašiurpusiu veidu, blizgančiu žvilgsniu ir kietai sučiauptom lūpom. Jis jau nebe pirmame kryžiaus žygyje į Žemaitiją. Pirmą kartą čia naikiniame jis dalyvavo 1256 metų žiemą, kai Livonijos magistras nužmiai keršio žemaičiams už jų žudymus. Alimino terijimo Kuršo

Aname žiemos žygyje patį pirmąjį gaisrą padegė Gergardo ranka. Juk pagonis valdovas ir jo tauta - tai piktosios dvasios valdovystė. Šio krašto žmones, žemės ir turtai gi ne Dievo garbei tarauja: tai vien tik velnio galybę stiprina. Kaip teisingas yra kryžiaus karas, taip lygiai teisinga yra deginti pagonių trobas ir mantą. Ką iš jų atimsi, - atimsi iš velnio...

Dabar abudu susitraukę. Žemaičių žodžių jiedu nesupranta, bet sprendžia iš rėksmų ir veidų. Mato - tik ant plauko tekybo tarp dangaus ir žemės...

Prieš Treiniotą išstumia surištą antrąjį: paukščio rudu veidu, pelkių geležies rūdos plaukais ir drumzlinom akim.

- Kas nuo šito nukentėjo?

- Aš. Aš. Aš.

- Ateik arčiau. Taip tu, bičiuli.

Minios priekin išeina nurodytasis: rauplėtu veidu, rimtoms šviesiom akim.

- Sakyk, kaip buvo.

Virpančiom lūpom:

- Mažulis skvernan įsitvėrė. "Tėvuk Tėvuk, nepalik!" Šis gi vaikui kad spirs. Atsikėlė ir persigandęs vėl "Tėvuk, tėvuk Ale šis kaip kirs iš peties, tai ir užmušė."

- Pelkės rūdon prigirdyti, - išrenka bausmę rikis.

Rikis Treiniota išjoja.

- Valio-o!

- Tegyvuoja mūsų viešpatis!

- Valio-o-ooo!

Treiniota pasuka į kilmingojo Arvydo gyvenvietę, paveldėtą iš senelių. Tai greičiau, sakytum, pilaitė su priepiliu negu dimstis. Ir labai geroje žemėje, ir gražioje vietoje..-

Miriop nuteistiems bausmė įvykdoma dar saulei nenusileidus.

(Bus daugiau)

VAIŠVILKAS
JUOZAS KRALIKAUSKAS

Trečioji autoriaus knyga iš Mindaugo laikų. Gaunama ML redakcijoje. Cr\$ 20,00.

Mergaitės portretas. Dail. Ona Paškevičienė.

Pokalbis... iš 3 psl.

Sunku pasakyti. Gal ir tai, kad mano tėveliai norėjo, kad baigčiau universitetą – studijavau literatūrą iki magistro laipsnio – ir netiek dėmesio kreipė dainai, kaip ir daugelis tėvų su į meną linkusiais vaikais.

Keliomis kalbomis dainuojate?

Kas dainuoja, turi išeiti visą eilę dainų rūšių ir kompozitorių. Dainuoju lietuviškai, angliškai, išpaniškai, vokiškai, prancūziškai, itališkai ir rusiškai. Repertuare iš viso yra apie 300 dainų.

Koks yra Jūsų balsas? Ar yra pakankamai lietuviškų dainų šiam balsui?

Mano yra dramatinis koloratūrinis sopranas, kas retai pasitaiško. Lietuvių kompozitorių ar harmonizuotų dainų šiam balsui yra kol kas labai mažai.

Ar šią kelionę po penkis Pietų Amerikos kraštus ruošėte koncertų tikslams?

Ne, iš pradžių tebuvo kelionė į Argentiną įvairiais reikalais ir pažįstamų aplankyti. Kai apie tai lietuviai šiuose kraštuose sužinojo, pakvietė koncertuoti, o prieš išvykdama iš Čikagos buvau paprašyta pasirūpinti Jaunimo Kongreso ir Tautinių šokių šventės reikalais.

Kur Jūs koncertavote?

Bogofoje, Kolumbijoje, kurion pakvietė sugrįžti ir dainuoti su simfoniniu orkestru. Buenos Aires, kuriam koncertui atėjo beveik tiek pat žmonių, kaip į Vasario 16 minėjimą; Montevideo - koncertas buvo savaitės dieną - irgi daug žmonių.

Kaip Jums pasisekė ieškoti talentų Kongreso vakarui liepos mėnesį?

(D. Kučėnienė vadovauja talentų vakarui - koncertui, kuriame dalyvaus jaunimas iš visų kraštų).

Įdomu: suradau ir tokių, kurie yra atitolę nuo lietuvių, kaip Kolumbijoje 21 metų lietuvi, kuris rašo ir pats išpildo "rock" dainas. (São Paule dainininkė susikalbėjo su jaunu, kuris pristatytą brazilios muzikos orkestrėlį).

Šokėjai iš Argentinos ir Urugvajaus

Dalia ir Jonas Kučėnai atvežė sąrašus abiejų kraštų jaunimo, kuris vyksta į Kongresą. Iš Argentinos bus 25, kurių 22 skrenda kartu su Brazilija; iš Montevideo 17 - "Ažuolyno" šokėjai, lydimi T. Jono Giedrio, ir dar trys lietuviai turistai. Su Brazilijos 30 keliautojų, iš viso bus lėktuve apie 72 atstovai ir šokėjai, kurių kelionėms apmokėti talkina tiek PLJK komitetas, tiek Taut. šokių šventės išdas, ir dar 8, kurie patys apmoka visą kelionę.

Jonas Kučėnas dalyvavo savaitiniame atstovų pasitarime šeštadienį, prisidedamas prie diskusijų apie lietuvišką švietimą išeiivijoje ir organizacinę veiklą. Abu kalbėjosi su šokėjais ir šiaip jaunimu, atsilankiusiu jos koncerte. Atskirai posėdžiavo su kongreso komitetu ir dalyvavo literatūros ratelio susirinkime.

daisvas žmogus (iš 4 psl.)

nė, gaivinanti ir stiprinanti.

Kai kas norėtų, kad aš išblaškyčiau — nueičiau jiems į talką. Keisti norai! Jei jau mano protas aptemtų ir tamsybėse pradėčiau klaidžioti, tai ne tik asilai, bet ir avinai pradėtų juoktis ir džiaugtis. Bet to nesulauks, nes Dievas man davė protą!

Žinoma, dvikova nelygi. Aš beteisus ir bejėgis, gali nugalt, bet tik nenormalus galės iš to juoktis ir džiaugtis. Ir kokia gali būt garbė, jei ginkluotas nugali beginklį ir beteisį gintis.

Viena noriu pažymėt ir atkreipti dėmesį: kad nepultumėt į paniką, girdėdami mano adresu grasinimus, kad neužmirštumėt Kristaus žodžių: "Leiskite mažutėliams ateit pas mane!"

Mes turime eiti dar uoliau, glaustis prie Kristaus dar meiliau, nes tik Jis Meilė, Tiesa ir Šviesa.

Jei Dievą pažintų, jei meilės turėtų — nes Dievas — tai Meilė — tikrai taip niekšiskai nesielgtų.

Kiek žodis bus vertas ir nebus atšauktas, o už pagirstų žodžių kartojimą ar nebūsiu pasmerktas, bent per paskutinį pasikalbėjimą? (Red. — gautame tekste taip parašyta; jo prasmė nelabai aiški.)

Bet kas bus, jei motinos ves į bažnyčią savo sūnelius ir dukreles, o kunigas išvarinės? Nuo altoriaus pradės, o prie durų baigs. Bet ne! To jau nieks nesulauks!

Prie Dievo — Kristaus dar arčiau! Glauskimės dar meiliau, o Jis sustiprins, apšvies, suteiks išminties, ir mes būsimė tokie geri, kad dėl mūsų niekas neliūdės!

ATSTOVAI! KONGRESĄ

Jonas Lukoševičius, 26 m., keliavęs po Pietų Ameriką, pirmojo PLKJ atstovas ir 1971m. JAV-se dalyvavęs taut. šokių mokytojų kursose, Nemuno šokių mokytojas ir Brazilijos grupės vadovas taut. šokių šventėje šį liepos mėnesį, Sąjungos narys, spausdinimo mašinų bendrovės pardavimo skyriaus vedėjas, Gyvena Jardim São Paulo.

Šokėjai

Prie atstovų prisideda dar daugiau šokėjų.

Silvanija Aradzenkaitė, 16 m., studijuojanti kolegijoje, mėgstanti šokti, skaityti, rankdarbius ir namų ruošą; tiek populiarią kiek klasinę muziką, sportą, priklauso Nemuni.

Elena Bareišytė, 15 m., kolegijos mokinė, nemunietė, iš Vila Belos. Mėgsta krepšinį, tinklinį, stalo tenisą, plaukti, rankdarbius ir tautinius šokius.

Sonia Bareišytė, 13m., Nemuno narė, mėgsta šokti, pianiną, skaityti ir sportą.

Silvija Bendoraitytė, 14 m., lankanti São Miguel kolegiją, priklauso Alpinos bei Juventus klubams, pasižymėjusi plaukikė, mėgsta muziką, skaityti, sportą, dalyvauja Žilvityje ir Ateityje.

Petras Bilevičius, 21 m., dirba Banco do Brasil ir priklauso jo sporto klubui, studijuoja administracijos sritį, baigė atskaitomybę, šoka Nemuno grupėje.

Robertas Bilevičius, 15 m., lanko kolegiją, priklauso Nemuni, mėgsta tango muziką, krepšinį, stalo tenisą ir keliauti.

Klaudijus Dylis, 15 m., priklauso ateitininkams ir Žilvičiui, mėgsta plaukti, žiūrėti filmus ir amerikietiškos muzikos klausytis; neseniai buvęs Argentinoje, priklauso dar Juventus ir ABC klubams.

Reinaldo Micali, 20m., dirba banke priklauso Nemuni, mėgsta rumbą, piešti, stalo tenisą ir krepšinį.

Robertas Magila, 21 m., iš Vila Belos.

KAZIMIERAS

VISĄ S. PAULO LIETUVIŠKĄJĄ VISUOMENĘ KVIEČIAME DALYVAUTI TĖVO JONO BRUŽIKO 75 METŲ AMŽIAUS IR 50 METŲ KUNIGYSTĖS SUKAKTUVIŲ PAGERBIME, sekmadieni, gegužės 21 dieną, lygiai 17 valandą, Šv. Kazimiero parapijos salėje. Programoje pranašoma: Iškilmingos šv. Mišios per kurias giedos Bendruomenės ir „Aušros“ chorai. Po Mišių čia pat salėje pagerbimo aktas. Bus tik dvi trumpo kalbos, viena nuo kunigų, kita nuo masa uliečių.

Abu chorai drauge sudainuos po kelią gražių dainų, pasirodys ir kiti meniniai vienetai, bet viskas bus trumpai, nes jubilatas yra silpnos širdies, todėl negalima užtęsti programos. Po pagerbimo akto bus tradicinė, pagerinta arbatėlė. Jei dalyviai atsineštu ko nors, kas tinka prie arbatėlės, būtume dėkingi.

Smulkesnė programa bus kitame ML numeryje.

„AUŠROS“ CHORAS

VIA ZELINA

SKAUTIŠKA IŠVYKA Sekmadienį, V. 14 .lietuviškasis jaunimas nuo 10 iki 14 metų kviečiamas dalyvauti iškyloje į Serra do Mar. Išvyksime 5.30 val. iš Zelinės parapijos. Traukiniu iš Gaetano 6.18 v. Traukiniu vyksim iki Paranapiacaba. Grįšime 18 valandą į S. Gaetano stotį.

Reikia pasiimti tik pusryčius ir 5 kruzeirus. Ta proga būtina avėti tvirtus batus ir ilgas kelnes, bei pasiimti šiltą megztinį.

Ten, gamtoje, ant žarijų kepsim duoną, bulves, mėsą. Bus žaidimų, miško eksploracija. Baigsim išvyką šv. Mišių auka gamtoje.

Užsirašyti pas Gilberto Dilį arba Zelinės parapijos klebonijoje iki 12 d. gegužės.

Kun. H. Šulcas.

PAMINĖTA MOTINOS DIENA

Šimet lietuviškasis SP jaunimas tikrai nepagailėjo pastangų savo motinoms pagerbti, nors yra apgailėtina skaldomas mokslo ir darbo dienotvarkių. Bendrom jėgom paruošė net per ilgą programą. Mielų tautiečių dalyvavo iš visur, net iš Argentinos pp Levanavičiai. Abu chorai

pasirodė, jauniausi, vidutiniai ir vyriausieji tautinių šokių šokėjai. Minėjimas prasidėjo šv. Misiomis ir baigtas jaukia arbatėle Jaunimo namuose. Visos mamytės gavo gėlių. Atžymėtos pp M. A. Vinkšnaitienė, kaip savo šeimos ir plataus lietuviško jaunimo baro ilgamotė formuotoja, p. S. Silickienė kaip gausios ir didžiai lietuvybe susirūpinusios šeimos motina, ir p. M. Kleizienė, kaip veiklumo pavyzdys motinelių sengalvėlių tarpe.

p. V. Vosylienė su pulkeliu dainių mamų priuošė arbatėlę, p. H. Aleknavičienė parūpino ir sudėstė gėles. P. V. Baņys su vyrų rinktine mamoms tvarkyti sales.

O visų motinų nuopelnus bene išminėsi? Sunku taip pat ir palyginti. Pradėk vertinti vieną, ir štai kita atrodo dar geresnė. Žodis ir plunksna gali nusakyti tik labai paviršutiniškai. Vieną ir kitą tepataiso Dievas!

KHŠ

PRIMENAM, PRIMENAM, PRIMENAM

kad gegužės 28 dieną Šv. Juozapo Vyrų Brolija rengia šventkelionę į Aparėcidą, melstis už Lietuvos persekiojamus katalikus. Autobusai išvyks 6 val. ryto iš Zelinės, Prudentės ir Casa Verdės. Nuvykus Mišios bus 11 val., paskui kryžiaus keliai. Namų grįšim 16 valandą.

Brolijos Valdyba.

NEBĖR VIETOS ne tik lėktuve, bet ir šiame ML numeryje įdėti platesnį p. Arūno Steponaičio pranešimą. Todėl čia tik trumpai pranešame, kad **NEBĖR LAISVŲ VIETŲ LEKTUVE Į JAUNIMO KONGRESĄ**.

Platesnis paaiškinimas ir skrisiančiųjų vardai pavardės bus paskelbti sekančiame ML numeryje.

M. L. Redaktorius

UŽSIMOKĖJO UŽ ML: M. Kleizienė ir S. Balvočius po 25 kr., O. Serbentas ir Pr. Griškoniš po 30 kr. Julė Joteikaitė Galvão 50 kr. Visiems lietuviškas ačiū!

ML Admin.

LAPOJE bus metinės Mišios už a. a. Kazimierą Kavaliauskienę geg. 22 dieną, 19.30 val. Užprašė dukterė Jadvyga Karalkevičienė. Kviečia draugus ir pažįstamus dalyvauti.

LIETUVIŲ SAJUNGA-ALIANČŲA motinos dienos proga ruošia tradicinį pobuvį pietus-fejoadą. bal 14 d. 13 val. R. Lituania 67. Prašo dalyvauti.

PAS KĄ DABAR TAS FILMAS?

Betyrinėdamas mūsų Tautos praėitį liečiančius dokumentus, Brazilijos Uzs. Reikalu Ministerijos istoriniame archyve radau buv. Lietuvos konsulo P. Mačiulio rasta. Jis 1932-6-10 kreipėsi į Brazilijos Uzs Reik. Ministeriją, prasydamas atleisti nuo mūto mokesčiu "um pacote com filmes comemorativos dos festejos que tiveram lugar na Lituânia em 1930, por ocasião da comemoração dos 500 anos do jubileu do Gran-Duque da Lituânia Vytautas, pesando netto 14 kilos". Filmą atvežęs iš Lietuvos į Santos "o envia do especial Sr. Vladas Ingelevičius, que desembarcou em Santos no dia 26 de Abril de 1932 do vapor "Cap Arcona". Tasai pokas "foi endereçado ao Sr. T. Daukantas, nosso encarregado de Negócios no Brasil". Deja, muitinėje buvo nepajudinamų biorakrų. Jie, nepaisydami Uzs. Reik. Ministerijos parėdymų, kad filmas būtų įteiktas Liet. konsului be mūto mokesčiu, tokio mokesčio reikalavo.

Pakartotinai ir pakartotinai, konsulas rašė Uzs. Reik. Ministerijai. Po metų, 1933.5.13 d. konsulas vėl rašo, kad tas filmas vieną kartą jau buvęs išstatytas varžytinėms, kadangi nebuvęs atsiimtas. Tačiau neatpiradus pirkėjui, paliktas. Esą muitinė dabar atiduodanti filmą, bet "mediante o pagamento de taxas discriminadas no officio do despachante, cuja cópia juntamente envio".

Konsulas prašė atleisti ir nuo tų mokesčių. Pagaliau 1933.6.23 raštu n. 981, tas pats konsulas dėkoja Braz. Uzs. Reik. Ministerijai, kad telegrafiniu įsakymu iš 29.5.1933

"foi concedida a isenção solicitada para o pacote contendo filmes cinematográficos".

Taigi, tą filmą gavo Lietuvos konsulas S. Paulyje. Jis, ypač dabar, būtų labai įdomus ir svarbus. Galėtų pasitarnauti mūsų jaunimui ir senimui. Jame pamatytume 1930 metų Lietuvą.

Filmas buvo Lietuvos valdžios pinigais nupirktas. Įteiktas Lietuvos atstovui, ne privačiam asmeniui, Brazilijoje. Netikiu, kad jis jau būtų kur žuvęs. Kas jį turėtų, tejaucia patriotinę pareigą jį įteikti mūsų visuomeninėms organizacijoms. Šios galėtų panaudoti lietuviškai tautinei sąmonei ugdyti.

Kn. Z. Ignatavičius.